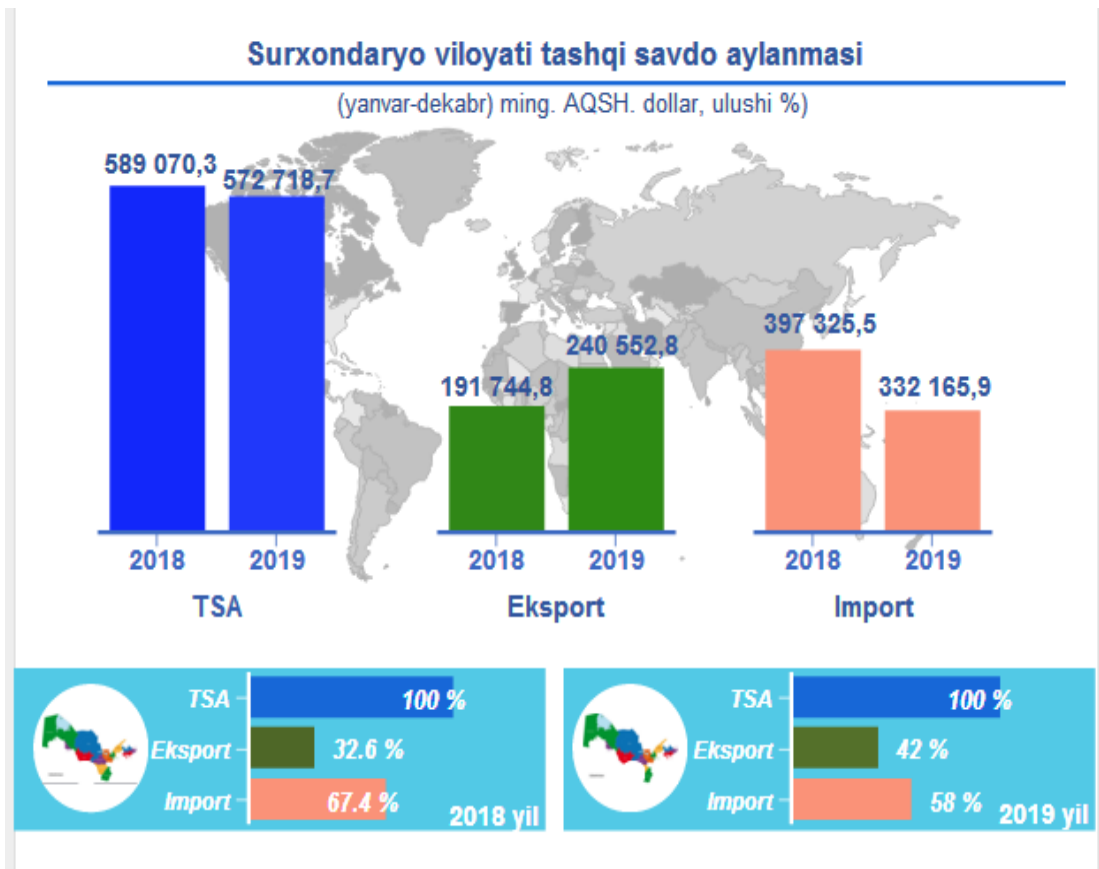

SURXONDARYO VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI

(2019-yilyanvar-dekabr)

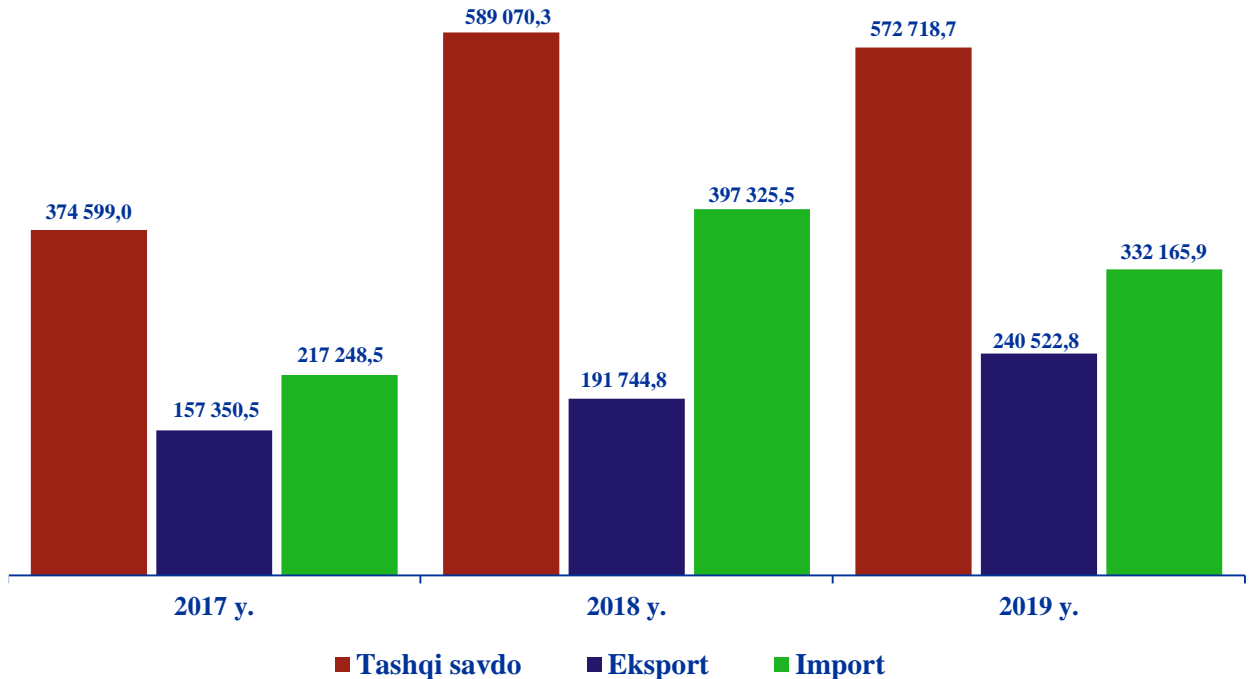
2019-yil yanvar-dekabr oylari yakunlariga ko`ra, Surxondaryo viloyatining tashqi savdo aylanmasi 5572718,7 ming. AQSH dollarini tashkil etib, (o`shish sur`ati 97,2 %) nitashkil etdi. Shu jumladan, eksport hajmi 240 552,8 ming AQSH dollarini tashkil etib, o`tgan yilning shu davriga nisbatan 48 808,0 ming AQSH dollariga ko`paydi. (o`shish sur`ati 25,5 %) va import hajmi 332165,9 ming AQSH dollarini tashkil etdi. O`tgan yilning shu davriga nisbatan 65 159,6 ming AQSH dollariga kamayganligini ko`rsatmoqda. (o`shish sur`ati 83,6%ga kamaydi). Tashqi savdo saldosi minus -91 613,1 ming. AQSH dollarini tashkil qildi.

2019-yilning yanvar-noyabr oyi yakuni bo`yicha tovarlar eksporti bilan shug`ullanuvchi korxonalar o`tgan yilning mosdavriga nisbatan 59 taga ko`payib, 233 taga yetdi.

Tashqi savdo aylanmasi dinamikasi hajmi

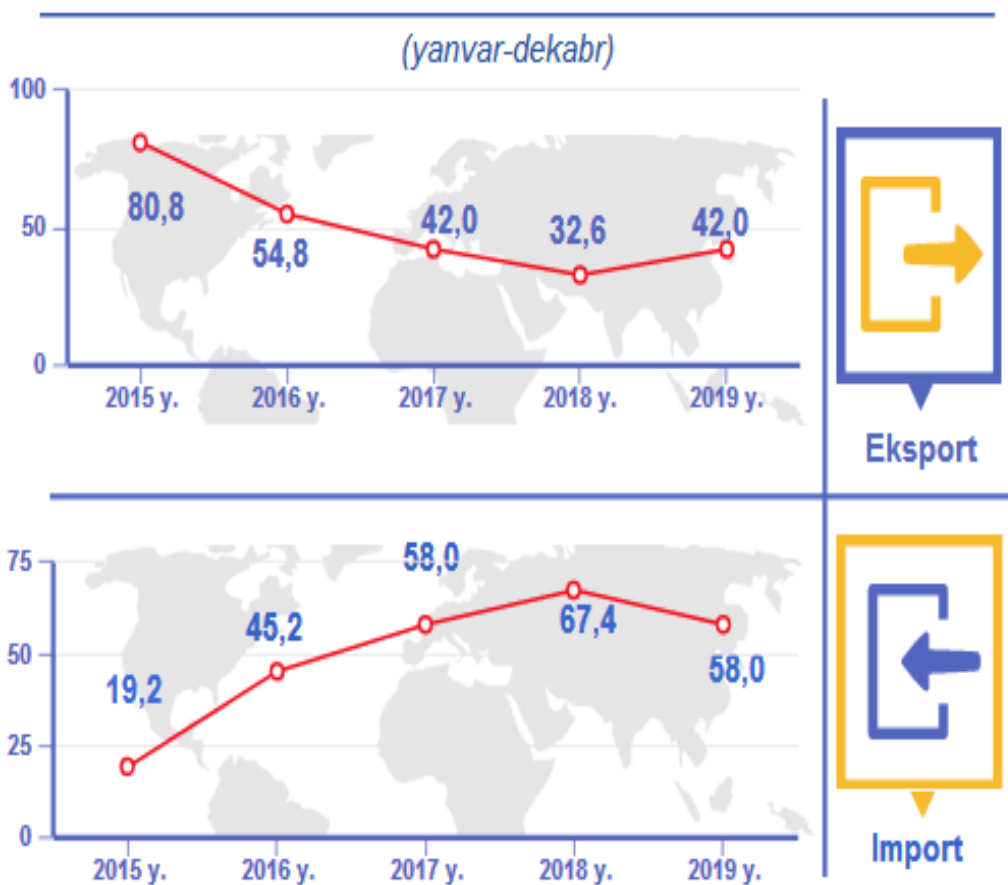
(yanvar-dekabr, ming.AQSH dollari)

Tashqi savdo aylanmasi dinamikasi ma`lumotlar ko`rsatkichlarining o`rgan yillarga nisbatan kamayganligini ko`rsatmoqda. Jumladan 2019-yil yanvar-dekabr oyida tashqi savdo aylanmasi 572 718,7 ming. AQSH dollarini tashkil qilib, o`rgan yilning mosdavriga nisbatan 16 351,6 ming. AQSH dollariga kamaygan.

2019 yil yanvar-dekabr oylarida tashqi savdo aylanmasida eksport ulushi 42,0 %,ni import ulushi 58,0 % nit ash kil qildi.

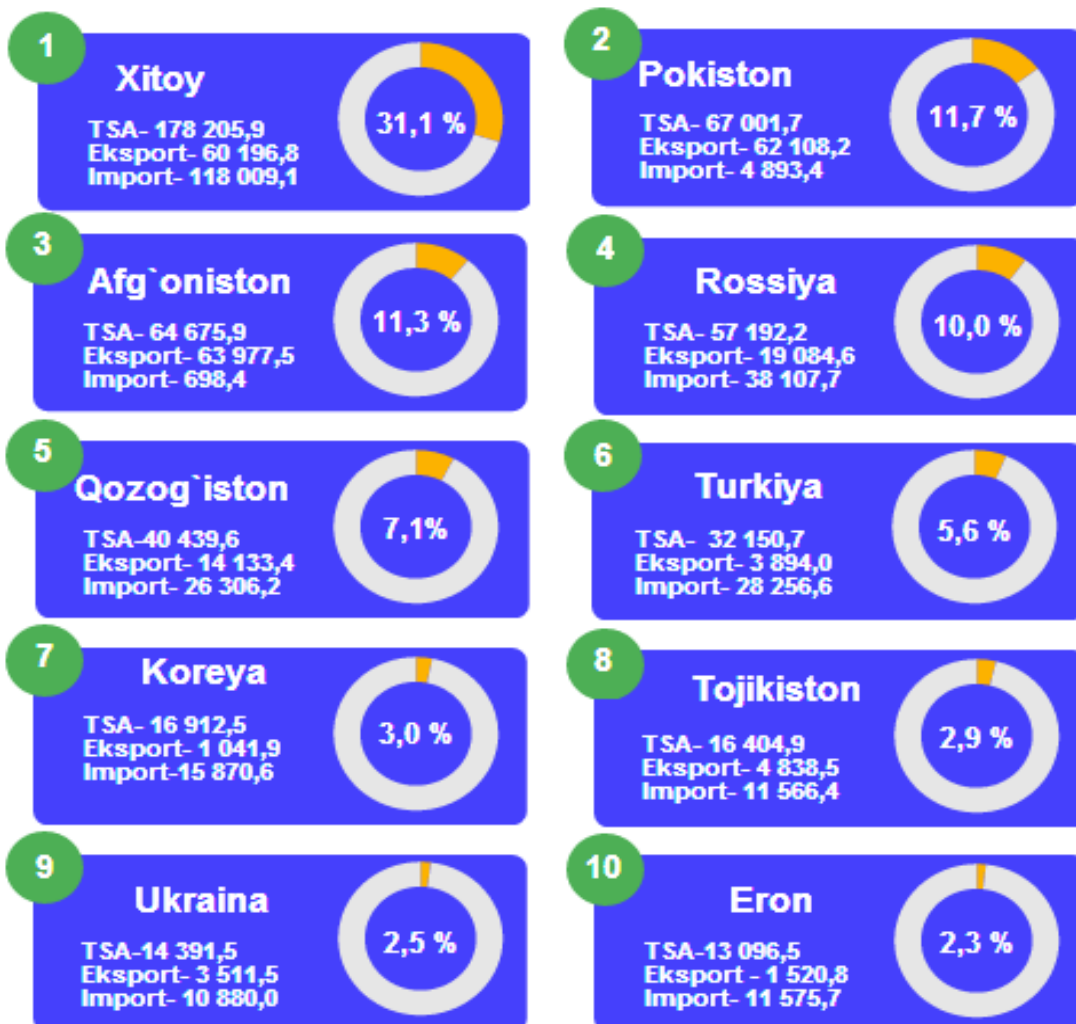
Eksport va import ulushi tashqi savdo aylanmasida %

Surxondaryo viloyati tashqi savdo aylanmasida hamkorlik qilayotgan 61 ta davlatlar orasida yuqori hajmga ega bo`lgan davlatlar Xitoy (31,1 %), Pokiston (11,7 %), Afg`oniston (11,3 %), Rossiya (10,0 %), Qozog`iston (7,1 %), Turkiya (5,6 %) va Koreya (3,0 %). nitashkilqildi.

Surxondaryo viloyati tashqi savdo aylanmasida yuqori ulushga ega bo`lgan 10 ta davlatlar

(yanvar-dakabr 2019 y. ming. AQSH. dollar, ulushi %)

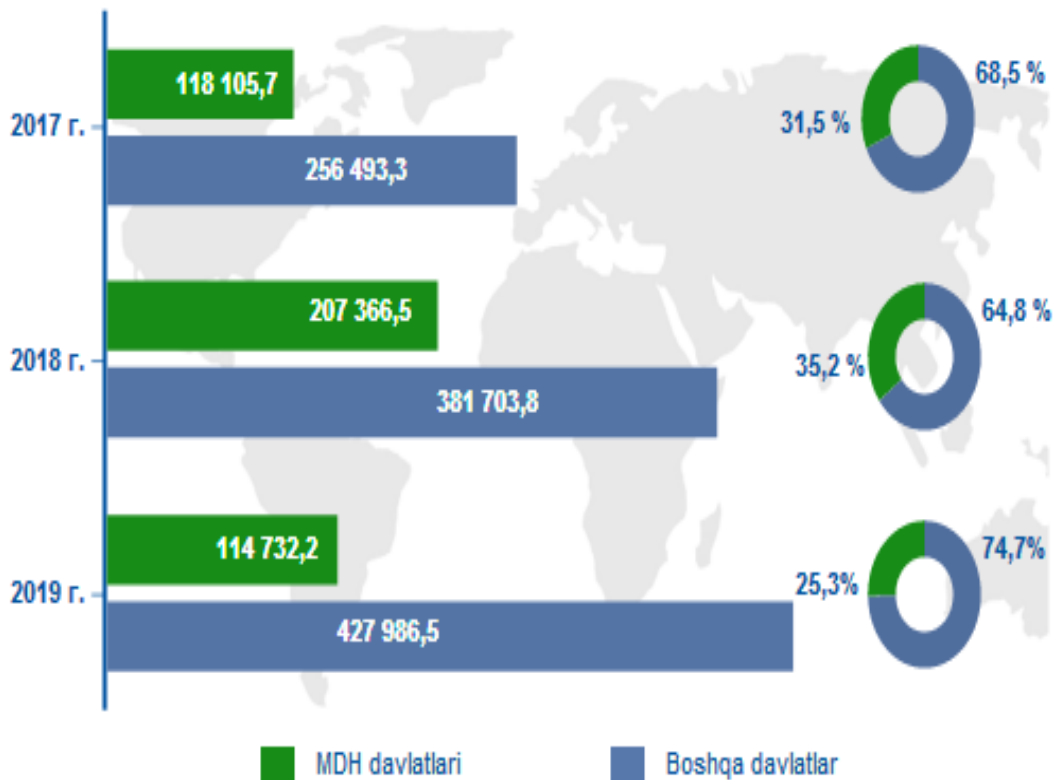

Viloyatimizda tashqi savdoni qo`llab quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan hamkorlikni yanada mustahkamlash bo`yicha olib borilayotgan choratadbirlar natijasida 2019-yil yanvar-dekabr oylarida tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 25,3% ni (144732,2 ming. AQSH dollari),ni tashkil etib, hamda tashqi savdo aylanmasi o`tgan yilning shudavriga nisbatan 69,8 %ni tashkil etdi.

MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasida yuqori ulushga ega bo`lgan davlatlar, Rossiya, Qozog`iston, Tojikiston, va Ukraina davlatlari tashkil etadi.

Viloyatimizning tashqi savdo aylanmasida MDH mamlakatlari va boshqa xorijiy davlatlarning hajmlari dinamikasi.

(yanvar-dekabr, ming. AQSH. dollar, Ulushi %)

Boshqa xorijiy davlatlarning viloyat tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 2019-yilning yanvar-dekabr oyida 74,7 % ni (427986,5 ming. AQSH dollari) tashkil etib, tashqi savdo aylanmasining o`shish surati o`tgan yilning shu davriga nisbatan 105,1% ni, Tashqi savdo aylanmasida asosiy hamkorlik qilayotgan davlatlar Xitoy, Pokiston, Afg`oniston, Turkiya, Koreya va Eron davlatlarini tashkil etdi.

O`rtacha 20 ta davlatlar hamkorligida tashqi iqtisodiy aloqalar olib borilayotganligini ko`rsatmoqda shulardan ikita davlat bilan tashqi savdo aylanmasi faol yo`lga qo`yilgan Pokiston (57 214,8 ming. AQSH dollar.) va Afg`oniston (63 279,1 ming. AQSH dollar)ni tashkil qilib qolgan 18 ta davlatlar bilan ham tashqi savdo aylanmasi saqlanib qolmoqda.

**Surxondaryo viloyatining ayrim hamkor davlatlar
bilan tashqi savdo aylanmasi dinamikasi**

(ming.AQSHdollari)

Davlat nomi	2017-yil yanvar-dekabr	2018-yil yanvar- dekabr	2019-yil yanvar- dekabr
Xitoy	88 668,1	83 525,1	178 205,9
eksport	11 811,6	14 322,9	60 196,8
import	76 856,5	69 202,2	118 009,1
saldo	-65 044,9	-54 879,4	-57 812,3
Pokiston	6 535,5	39 820,6	67 001,7
eksport	2 007,0	12 683,0	62 108,2
import	4 528,5	27 137,6	4 893,4
saldo	-2 521,5	-14 454,6	57 214,8
Afg`oniston	55 511,8	51 859,3	64 675,9
eksport	55 508,0	51 469,6	63 977,5
import	3,8	389,7	698,4
saldo	55 504,2	51 080,0	63 279,1
Rossiya	52 125,1	62 059,1	57 192,2
eksport	23 607,0	31 570,7	19 084,6
import	28 518,1	30 488,4	38 107,7
saldo	-4 911,1	1 082,3	-19 023,1
Qozog'iston	50 394,9	91 298,5	40 439,6
eksport	28 234,9	57 166,5	14 133,4
import	22 159,9	34 132,0	26 306,2
saldo	6 075,0	23 034,5	-12 172,8
Turkiya	17 505,9	33 306,8	32 150,7
eksport	4 526,7	5 838,0	3 894,0
import	12 979,3	27 468,8	28 256,6

(ming.AQSHdollari)

Davlat nomi	2017-yil yanvar-dekabr	2018-yil yanvar- dekabr	2019-yil yanvar- dekabr
saldo	-8 452,6	-21 630,8	-24 362,6
Koreya	15 235,1	28 359,6	16 912,5
eksport	9 745,7	1 178,0	1 041,9
import	5 489,5	27 181,7	15 870,6
saldo	4 256,2	-26 003,7	-14 828,6
Tojikiston	2 108,1	22 546,5	16 404,9
eksport	405,6	2 376,4	4 838,5
import	1 702,5	20 170,1	11 566,4
saldo	-1 296,8	-17 793,7	-6 727,9
Ukraina	5 636,9	15 251,0	14 391,5
eksport	258,0	658,7	3 511,5
import	5 378,9	14 592,3	10 880,0
saldo	-5 120,9	-13 933,6	-7 368,5
Eron	5 063,9	12 853,2	13 096,5
eksport	2 361,0	915,8	1 520,8
import	2 702,9	11 937,4	11 575,7
saldo	-341,9	-11 021,6	-10 054,8
Turkmaniston	3 041,7	7 059,4	8 375,8
eksport	2 665,2	391,7	65,1
import	376,5	6 667,6	8 310,7
saldo	2 288,7	-6 275,9	-8 245,7
Latviya	1 546,5	34 361,0	7 744,4
eksport	22,5	14,7	105,9
import	1 524,0	34 346,3	7 638,4
saldo	-1 501,6	-34 331,6	-7 532,5
Litva	23 759,3	7 915,4	6 763,2

(ming.AQSHdollari)

Davlat nomi	2017-yil yanvar-dekabr	2018-yil yanvar- dekabr	2019-yil yanvar- dekabr
eksport	6,7	163,1	301,2
import	23 752,6	7 752,3	6 461,9
saldo	-23 745,9	-7 589,2	-6 160,7
Germaniya	5 627,0	15 205,6	6 384,7
eksport	34,3	652,9	409,5
import	5 592,8	14 552,6	5 975,2
saldo	-5 558,5	-13 899,7	-5 565,8
Chexiya	1 160,8	1 111,9	6 198,9
eksport	0,4	0,9	-
import	1 160,3	1 111,0	6 198,9
saldo	-1 159,9	-1 110,1	-6 198,9
Belaruss	2 810,6	3 177,1	6 022,7
eksport	282,3	282,9	429,9
import	2 528,3	2 894,1	5 592,9
saldo	-2 246,0	-2 611,2	-5 163,0
Hindiston	3 012,2	16 673,0	3 773,6
eksport	2 155,9	548,4	106,5
import	856,3	16 124,5	3 667,1
saldo	1 299,6	-15 576,1	-3 560,6
Avstriya	806,8	698,2	3 406,4
eksport	3,2	18,1	-
import	803,6	680,2	3 406,4
saldo	-800,4	-662,1	-3 406,4
Gruziya	130,2	202,1	3 112,3
eksport	71,0	10,0	118,8
import	59,3	192,2	2 993,5

(ming.AQSHdollari)

Davlat nomi	2017-yil yanvar-dekabr	2018-yil yanvar- dekabr	2019-yil yanvar- dekabr
saldo	11,7	-182,2	-2 874,6
Bolgariya	189,9	617,4	2 501,1
eksport	0,2	18,1	-
import	189,6	599,3	2 501,1
saldo	-189,4	-581,2	-2 501,1

EKSPORT

2019-yil yanvar-dekabr oylarida eksport hajmi 240 552,8 ming. AQSH dollarga etdi. (o`rgan yilning shu davriga nisbatan o`shish sur`ati 18,2 % ga) teng bo`ldi. Eksport tarkibida tovarlar 98,8 % ulushga ega bo`lib, shundan oziq-ovqat mahsulotlari (65,1%),ni to`qimachilik va to`qimachilik buyumlari (30,9) ga tog`ri kelmoqda.

Eksporttarkibi

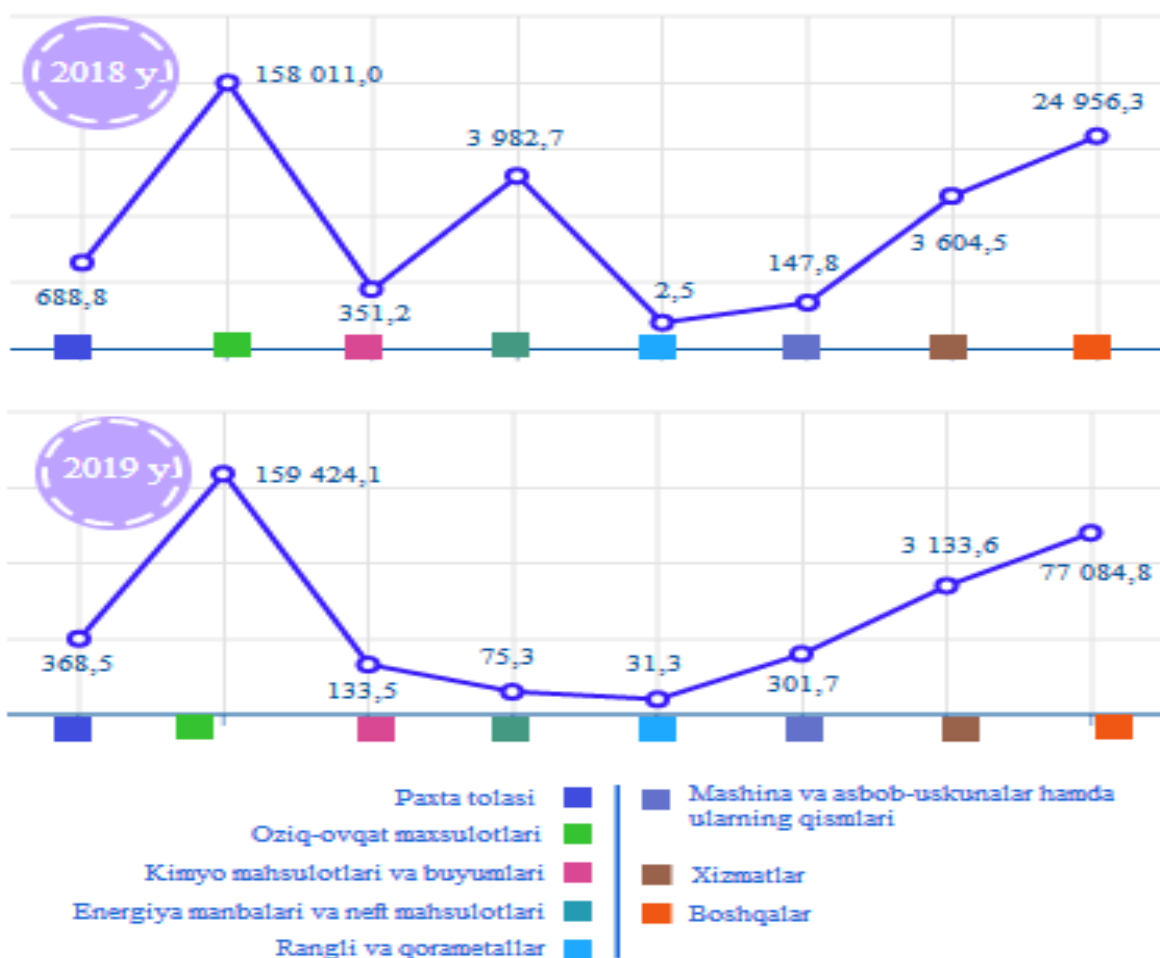
(2019 yilyanvar-dekabr)

	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	ming. AQSH dollari	o`rgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	ming. AQSH dollari	o`rgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	ming. AQSH dollari	o`rgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %
Jami	240 552,8	125,5	100,0	42 687,9	43,8	100,0	197 864,9	2,1 m.	100,0
Paxta-tolasi	240 552,8	125,5	100,0	42 687,9	43,8	100,0	197 864,9	2,1 m.	100,0

Oziq-ovqat mahsulotlari	140690,5	91,3	65,1	32949,9	40,6	81,3	107740,6	147,7	61,4
Kimyoviy mahsulotlar	159 424,1	100,9	66,3	34 375,2	39,6	80,5	125 048,9	175,4	63,2
Rangli va Qora metallar	31,3	12,5 m.		5,3	2,1 m.		26,0	-	-
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	75,3	1,9	-	75,3	78,3	0,2	-	-	-
Mashina va asbob uskunalar	301,7	2,0 m.	0,1	40,8	204,0 m.	0,1	260,9	176,8	0,1
Xizmatlar	3 133,6	86,9	1,3	1 648,7	59,9	3,9	1 484,9	174,6	0,8
Boshqalar	77 084,8	3,1 m.	32,0	6 081,4	80,4	14,2	71 003,4	4,1 m.	35,9

Eksport tarkibi dinamikasi

(yanvar-dekabr. ming. AQSH. dollar)

Eksport tarkibi dinamikasi

(ming. AQSH.dollari)

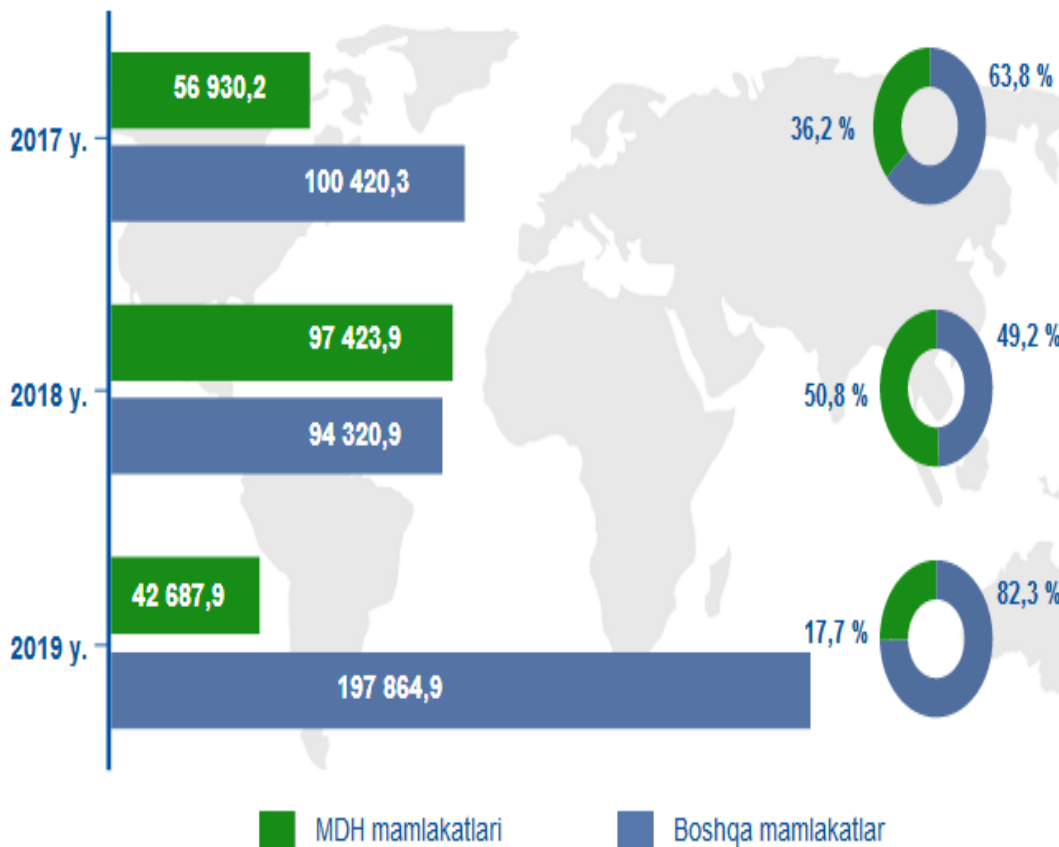
Tarkibi	yanvar-dekabr 2017 y.	yanvar-dekabr 2018 y.	yanvar-dekabr 2019 y.
Jami	157 350,5	191 744,8	240 552,8
Paxta tolasi	5 648,4	688,8	368,5
Oziq-ovqat mahsulotlar	121 306,3	158 011,0	159 424,1
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	13,6	351,2	133,5
Rangli va qorametallar	-	2,5	31,3
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	3 968,8	3 982,7	75,3
Mashina va asbob-uskunalar hamda ularning qismlari	-	147,8	301,7
Xizmatlar	11 775,9	3 604,5	3 133,6
Boshqalar	14 637,5	24 956,3	77 084,8

Tovar va xizmatlar eksporti dinamikasi tahliliga ko`ra, 2019-yilning yanvar-dekabr oylarida eksport qilingan tovarlar hajmi o`tgan yilning shudavriga nisbatan 49 278,9 ming. AQSH dollariga ko`p eksport qilindi va 237 419,2 ming. AQSH dollarini tashkil etdi. (o`shish surati 26,2%)Xizmatlar eksporti esa 3 133,6 ming. AQSH dollarini (o`shish surati 86,9%)tashkil qildi.

Oxirgi uch yil davomida qilingan eksport hajmi oshdi. chet mamlakatlarning eksport hajmidagi ulushi 63,8 % ga o`sdi. 2017 yil 82,3 % va 2019 yilda umumiy eksport hajmiga nisbatan MDH davlatlarida 17,7 %.ni tashkil etdi.

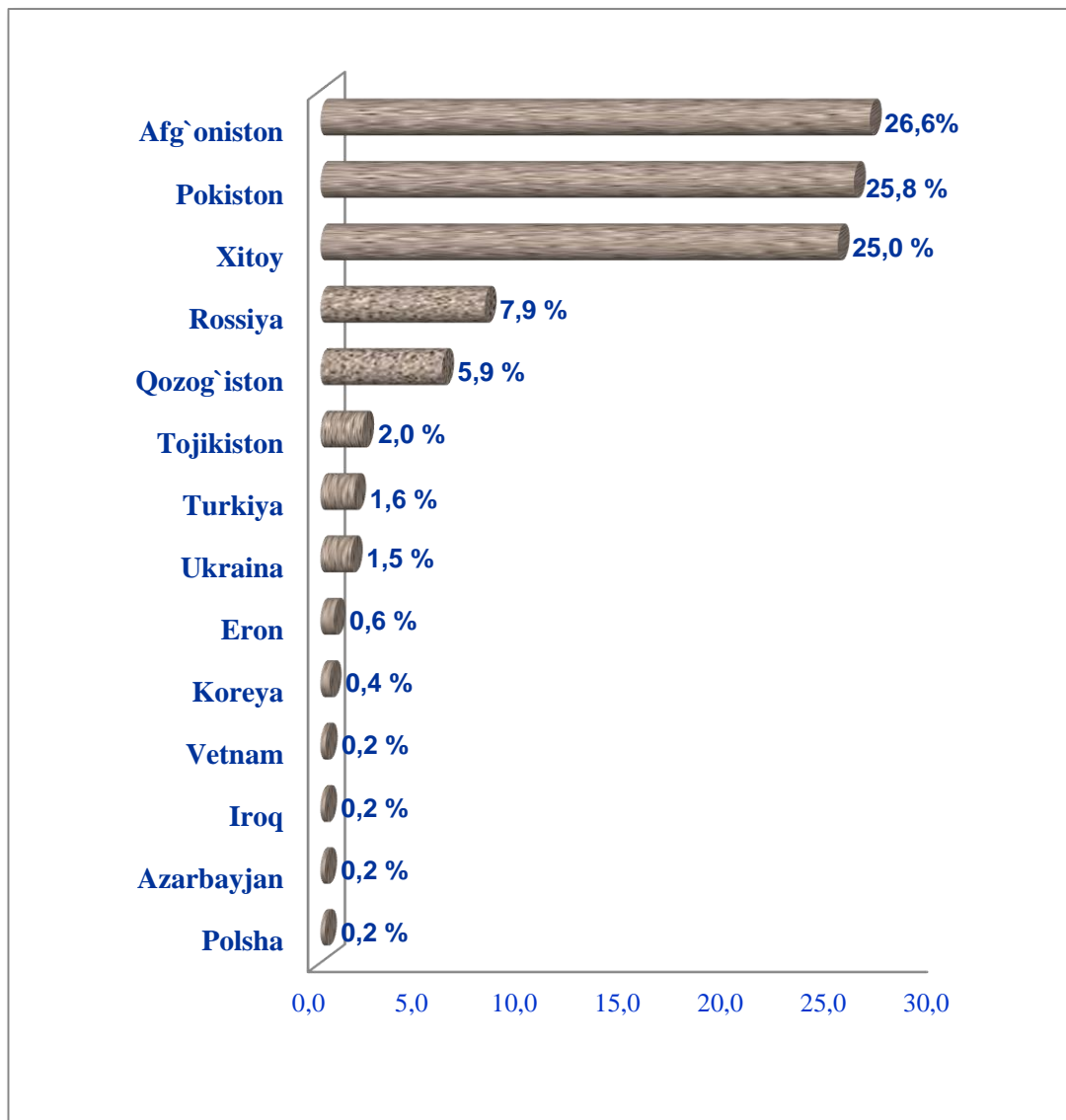
Eksport aylanmasida MDH mamlakatlari va boshqa horijiy davlatlarning hajmlari dinamikasi.

(yanvar-dekabr, ming. AQSH. dollar, ulushi %)

Tashqi savdo aylanmasida tovar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkor davlatlarlar, Afg'oniston (26,6 % umumiy hajmga nisbatan), Pokiston (25,8 % Xitoy (25,0 %), umumiy eksport hajmiga nisbatan), Rossiya (7,9 %) Qozog'iston (5,9 %), Tojikiston (2,0 %), Turkiya (1,6 %) ga etdi, va Ukraina (1,5 %) ni tashkil qildi.

Jami eksport hajmida eng katta ulushga ega bo'lgan mamlakatlar (2019 yil yanvar-dekabr, % da)

2019 yil yanvar-dekabr oylarida xizmatlar eksporti hajmi 3 113,6 ming. AQSH dollarini tashkil etdi, yoki umumiy hajmga nisbatan ulushi 1,3% ga, va o'tgan yilning shu davriga nisbatan 13,1% ga kamaydi. Xizmatlar eksportining moliyaviy xizmatlari 39,5% ni. Transport xizmatlar 23,4% ni. Hamda shu bilan birga Turizm 19,2% ni va boshqalar 17.9% ni tashkil o'ldi.

Eksport

Meva va sabzavotlar

2019 yil yanvar-dekabr oylarida meva va sabzavot mahsulotlari eksporti 132196,0 ming AQSh dollarni yoki, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 5,1 foizga kamaydi. Meva va sabzavot mahsulotlari jami eksportga nisbatan ulushi 55,0 foizni tashkil qildi.

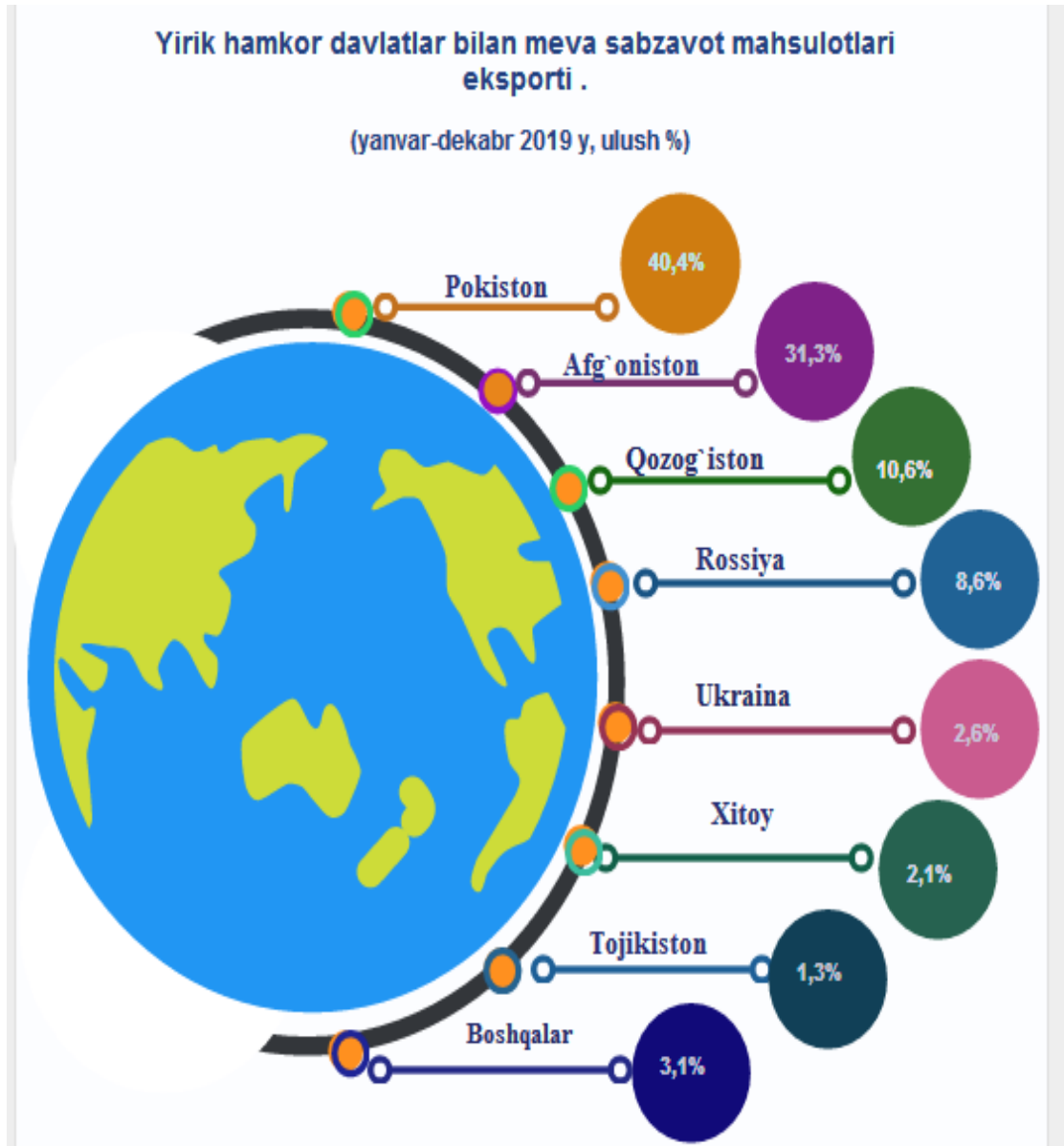
Shundan jami meva va sabzavot mahsulotlari eksportida meva va rezavorlar 8,7 foizga (o'tgan yili shu davriga nisbatan 71,8 foizga kamaydi), sabzavotlar – 86,5 foizga (o'sish surati o'tgan yili shu davriga nisbatan 52,6 foizga oshdi), uzum – 3,0% foizga (73,1 foizga kamaydi). Er yong'oq - 1,6 foizni tashkil etib (o'tgan yili shu davriga nisbatan 73,1 foizga) kamaydi.

Meva va sabzavotlar eksporti.

(yanvar-dekabr 2019 y.)

Meva va sabzavot eksportida asosiy hamkorlar Pokiston (umumiy miqdori 40,4 foiz) ni Afg'oniston (umumiy hajmdan 31,3 foiz), ni Qozog'iston (umumiy hajmdan 10,6 foizni), Rossiya (umumiy hajmdan 8,6 foizni), Ukraina bilan (umumiy hajmdan 2,6 foiz ni), Xitoy (umumiy hajmdan 2,1 foizni) ni va Tojikiston (umumiy hajmdan 1,3 foizni) tashkil qildi.

To'qimachilik mahsulotlarini eksporti

2019-yil yanvar-dekabr oylarida to'qimachilik mahsulotlari eksporti hajmi 67 392,3 ming AQSh dollarini tashkil qilib, 47 349,0 AQSh dollariga ko'paydi o'tgan yil shu davrga nisbatan 3,1 marta oshdi.

to'qimachilik mahsulotlari eksport hajmidagi ulushi 30,9 foizni tashkil qildi. Tovarlar eksportida asosiy ulushni to'qimachilik mahsulotlari yani yigirilgan ip paxta (93,3 foiz)ni tashkil qildi.

To'qimachilik mahsulotlarini eksportitarkibi

(yanvar-noyabr 2019 yil)

	Ming AQSh dollar.	Ulushi, %	O'sish sur'atlari, %
To'qimachilik	73 469,2	100,0	3,1m.
shu jumladan:			
yigirilgan ip, paxta	68 551,7	93,3	3,5p.
paxta mato	2 710,1	3,7	130,5
ipak	1 847,5	2,5	84,3
Boshqalar	359,9	0,5	2,0 p.

To'qimachilik mahsulotlari eksportida yuqori ulushga bo'lganlar Xitoy (54 695,4 ming.AQSH.dollar. – 74,4 %), Pokiston (7 016,9 ming. AQSH.dollar.– 9,6 %) va Rossiya (5 671,4 ming. AQSH. dollar. – 7,7 %)ni tashkil qildi.

Tovarlardinamikasi eksport to'qimachilik mahsulotlari Davlatlar kesimida
(yanvar-dekabr, ming.AQSH.doll)

<i>Davlatlar</i>	2017 y.	2018 y.	2019 y.
Xitoy	7 445,3	11 521,4	54 695,4
Pokiston	-	382,9	7 016,9
Rossiya	3 079,4	7 058,6	5 671,4
Turkiya	2 070,0	3 678,6	3 257,9
Eron	237,4	474,5	1 182,1
Koreya	-	-	818,4
Vetnam	565,2	302,1	520,3
Tojikiston	-	-	113,1
Belarus	275,4	238,3	70,4
Afg'oniston	528,4	176,7	41,3
Italiya	-	-	24,6

To'qimachilik mahsulotlari vatovlarlar eksporti dinamikasi 2019 yil yanvar-dekabr oylari o'tgan yil shu davrga nisbatan eksporti hajmida Xitoy 43 174,0 ming. AQSH. dollar oshdi, Pokiston 6 634,0 ming. AQSH. dollar, Eron 707,9 ming. AQSH. dollar ni tashkil etdi. Oxirgi uch yilda eksport hamkorlarimizga Koreya Qirg'iziston va Italiya mamlakatlari qo'shildi.

IMPORT

Joriy yilning yanvar-dekabr oyida import hajmi 332 165,9 ming. AQSH dollariga etdi (o'sish sur'ati o'tgan yil shu davrga nisbatan 83,6%) kamaydi 16,4%ga Import tarkibida eng katta ulush mashina va asbob uskunalar hamda ularning qismlari (47,1%), oziq-ovqat mahsulotlari (10,5%), shuningdek, rangli va qora metal (8,0 %), kimyo mahsulotlari va undan tayyorlangan buyumlar (17,4%) ga to'g'ri keldi.

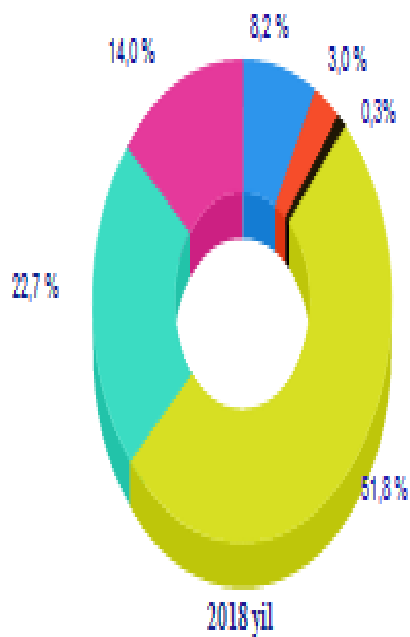
Tovar va xizmatlar importi tarkibi

(2019 yil yanvar-dekabr)

	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	ming. AQSH dollari	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	ming. AQSH dollari	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	ming. AQSH dollari	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %
Jami	332165,9	83,6	100,0	102044,3	92,8	100,0	230121,6	80,1	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari	34889,6	38,7	10,5	25565,9	48,2	25,1	9323,7	25,2	4,1
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	57946,2	178,1	17,4	22950,3	4,2 p	22,5	34995,9	129,6	15,2
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	510,7	45,1	0,2	393,9	102,4	0,4	116,8	15,6	0,1

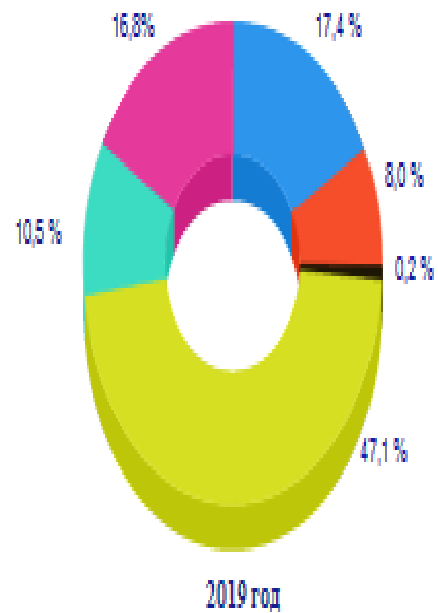
Qora varanglimetallar	26475,8	2,2 p	8,0	11251,4	168,7	11,0	15224,4	3,0 p	6,6
Mashina va asbob-uskunalar	156404,3	76,0	47,1	12826,5	113,4	12,6	143577,8	73,8	62,4
Xizmatlar	61,3	35,7	0,0	6,0			55,3	32,2	
Boshqalar	55878,0	100,2	16,8	29050,3	88,0	28,4	26827,7	117,9	11,6

**Import tarkibi
(yanvar-dekabr, %)**

- Ximiya mahsulotlari
- Qora va rangli metallar
- Energiya va neft mahsulotlari
- Mashina va asbob uskunalar
- Oziq-ovqat mahsulotlari
- Boshqalar

**Import tarkibi
(yanvar-dekabr, %)**

- Ximiya mahsulotlari
- Qora va rangli metallar
- Energiya va neft mahsulotlari
- Mashina va asbob uskunalar
- Oziq-ovqat mahsulotlari
- Boshqalar

Import tarkibi dinamikasi

(ming.AQSH dollari)

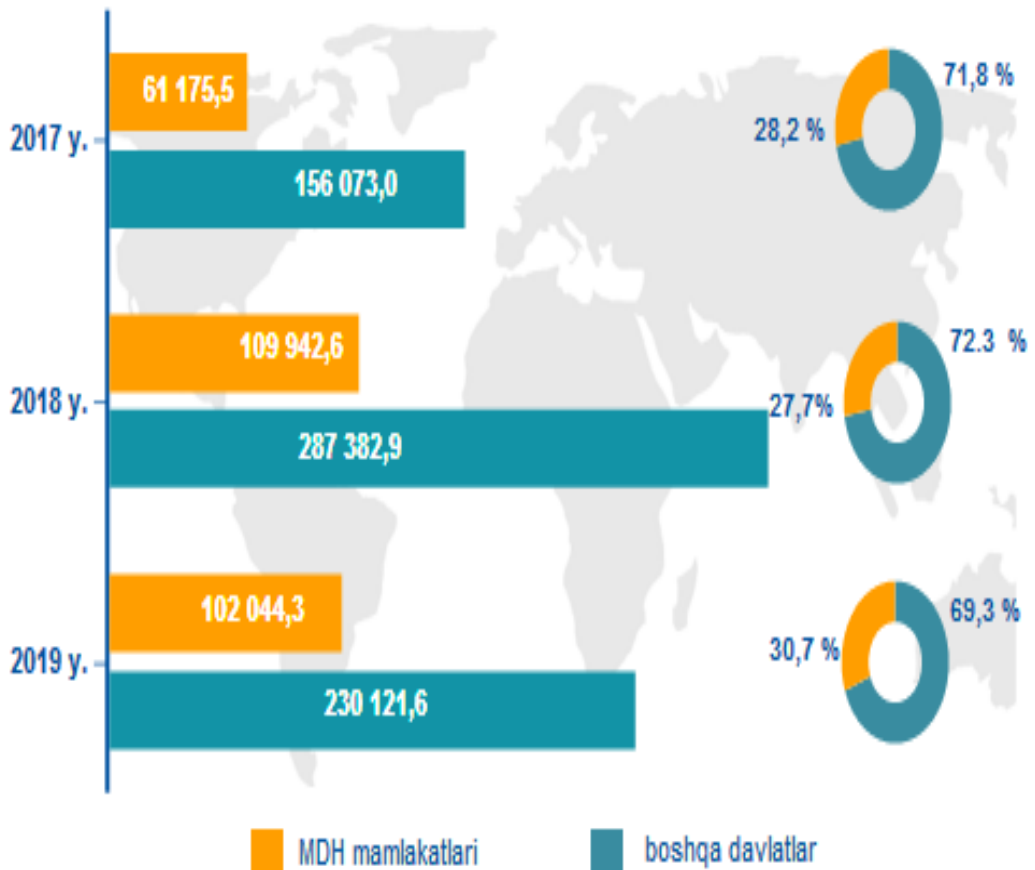
Tarkibi	yanvar-dekabr 2017 y.	yanvar-dekabr 2018 y.	yanvar-dekabr 2019 y.
Jami	217 248,5	397 325,5	332 165,9
Oziq-ovqat mahsulotlari	38 205,9	90 084,6	34 889,6
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	21 524,8	32 527,0	57 946,2
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	1 153,9	1 132,3	510,7
Qora varangli metallar	24 489,3	11 824,4	26 475,8
Mashina va asbob-uskunalar	115 112,6	205 826,8	156 404,3
Xizmatlar	-	171,6	61,3
Boshqalar	16 762,0	55 758,8	55 878,0

Tovar va xizmatlar importi dinamikasi tahliliga ko`ra, 2019-yilning yanvar-dekabr oylarida import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 65 049,3 ming. AQSH dollariga kam import qilindi, va 332 104,6 ming. AQSH dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa 61,3 ming. AQSH dollarga yetgan.

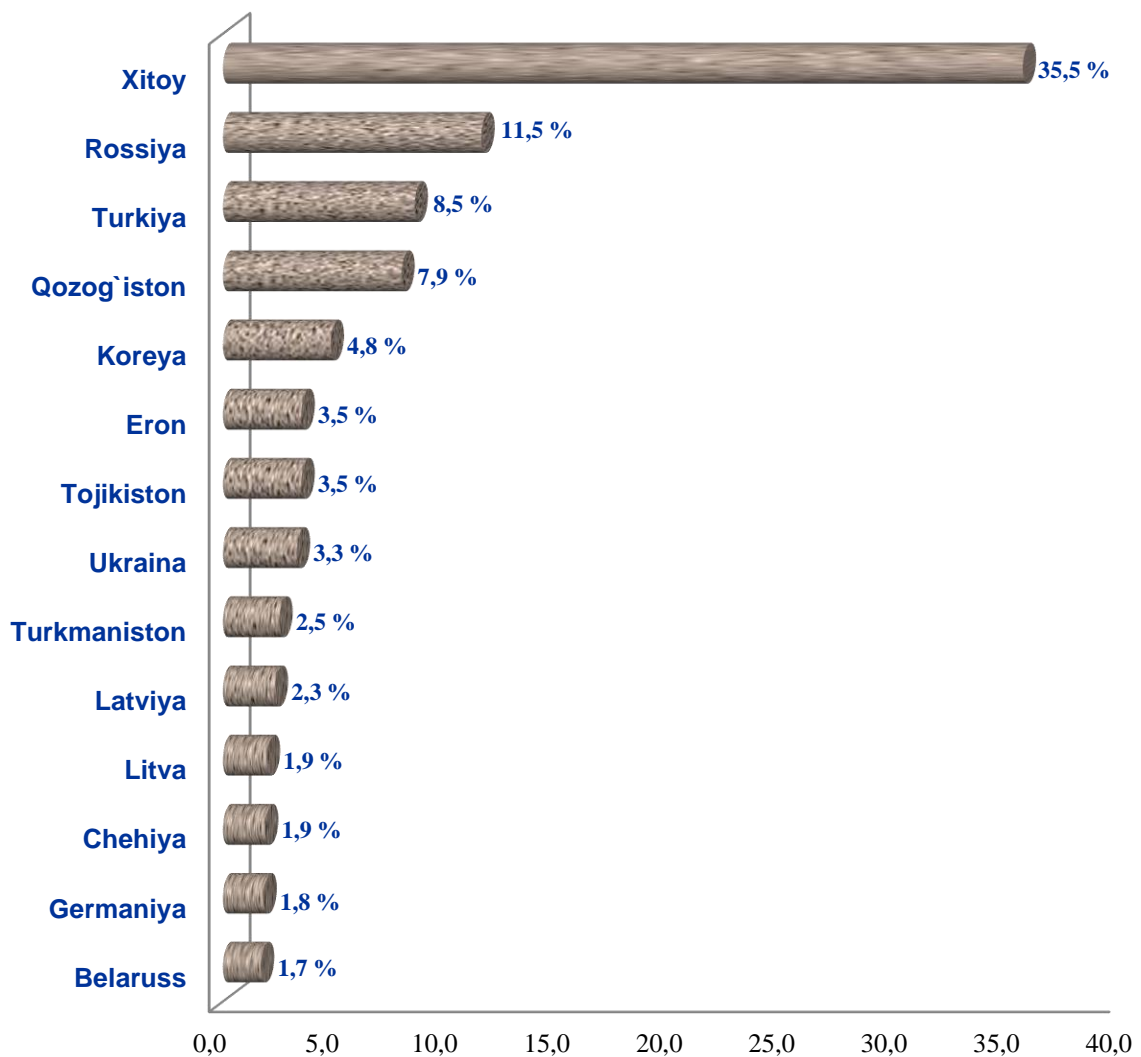
Oxirgi uch yil davomida qilingan import hajmi oshdi. Boshqa davlatlarning import hajmidagi ulushi 28,2 % ga o'sdi. 2017 yil 30,7 % va 2019 yilda umumiy import hajmiga nisbatan MDH davlatlarida 69,3 % ni tashkil etdi.

Import aylanmasida MDH mamlakatlari va boshqa horijiy davlatlarning hajmlari dinamikasi.

(yanvar-dekabr, ming. AQSH. dollar, ulushi %)

Jami import hajmida eng katta ulushga ega bo'lgan mamlakatlar (2019 yil yanvar-dekabr, % da)

2019 yil yanvar-dekabr oylarida asosiy hamkorimiz tashqi savdo tovarlar import xizmatida Xitoy (35,5 % jami import hajmiga nisbatan), Rossiya (11,5 %), Turkiya (8,5 %), Qozg`iston (7,9 %), Koreya (4,8 %), Tojikiston (3,5 %), Eron (3,5 %), Ukraina (3,3 %), Turkmaniston (2,3 %) ni Latviya (2,5 %) tashkil qildi.

Viloyatimizda tashqi iqtisodiy faoliyatni rivojlantirish borasida amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlar vahorijiy mamlakatlari bilan olib borilayotgan mustahkam aloqalar natijasida viloyatimizning eksport salohiyati oshib bormoqda.

Surxondaryo viloyat statistikaboshqarmasi
Tashqi iqtisodiy faoliyat va savdo
statistikasi bo`limi
Тел.: 71-230-85-82 76-223-06-97